

Determinisztikus véges automaták

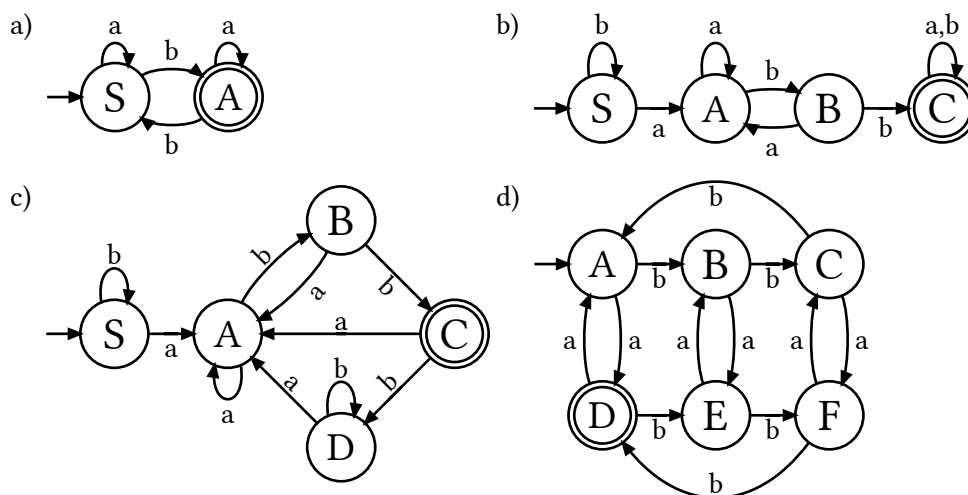
Ahol a feladat mást nem mond, az ábécé legyen $\Sigma = \{a, b\}$.

1. Adj determinisztikus véges automatát a következő nyelvekre:

a) 3 betűből álló szavak	b) a betűvel kezdődő szavak
c) csak a betűt tartalmazó szavak	d) b betűre végződő szavak
e) 3 a betűt tartalmazó szavak	f) a betűt nem tartalmazó szavak, $\Sigma = \{a, b, c\}$

2. Adj meg egy determinisztikus véges automatát, mely azokat a szavakat fogadja el, amelyekben szerepel legalább 3 darab a betű.

3. Milyen nyelvet fogadnak el az alábbi automaták?

4. Adj determinisztikus véges automatát a következő nyelvekre:

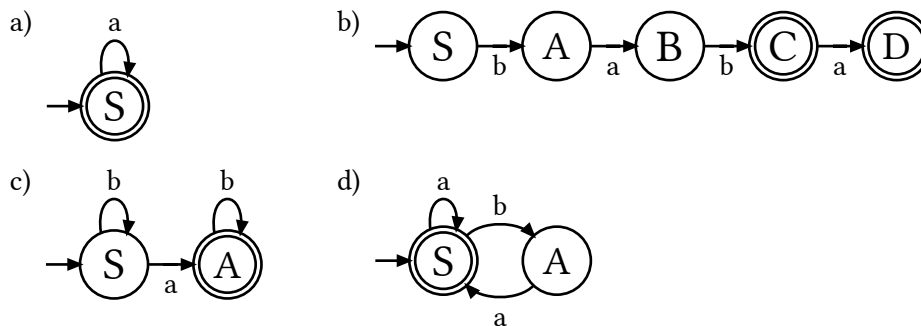
a) szavak, melyekben az aa részszó pontosan egyszer szerepel	b) szavak, melyek első és utolsó betűje megegyezik
c) a és b betűket felváltva tartalmazó szavak (mint pl: $abababa$ vagy $babab$)	d) szavak, melyekben minden a után bb következik
e*) szavak, melyekben minden két c közt van a és b , $\Sigma = \{a, b, c\}$	f*) $a^n b^n$ (valahány a , majd ugyanannyi b)

5. Adj determinisztikus véges automatát az oszthatósági szabályokra:

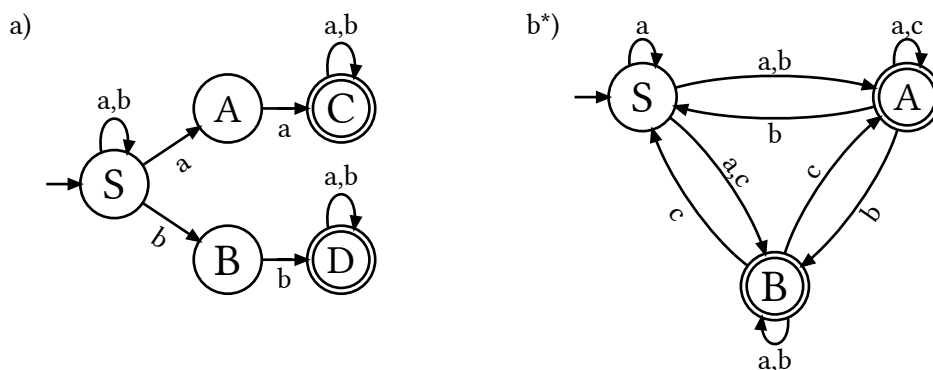
a) 5-tel osztható számok, $\Sigma = \{0, 1, 2, \dots, 9\}$	b) 3-mal osztható számok, $\Sigma = \{0, 1, 2, \dots, 9\}$
c) 2-vel osztható bináris számok, $\Sigma = \{0, 1\}$	d*) 3-mal osztható bináris számok, $\Sigma = \{0, 1\}$

Hiányos, nemdeterminisztikus véges automaták

1. Milyen nyelvet fogadnak el az alábbi hiányos automaták?

2. Milyen nyelvet fogadnak el az alábbi nemdeterminisztikus automaták?

3. Adj nemdeterminisztikus véges automatát az alábbi nyelvekre! Ahol a feladat mást nem mond, az ábécé legyen $\Sigma = \{a, b\}$. Használd ki a nemdeterminisztikusságot, törekedj arra, hogy minél kevesebb állapot felhasználásával adj helyes megoldást!

a) szavak, melyekben szerepel az <i>abaab</i> részszó	b) szavak, melyekben van két olyan <i>b</i> betű, melyek közt néggyel osztható számú <i>a</i> van
c) szavak, melyekben nem szerepel az <i>abc</i> részszó, $\Sigma = \{a, b, c\}$	d) olyan betűre végződők, ami korábban nem szerepelt a szóban, $\Sigma = \{a, b, c\}$
e) szavak, melyekben legalább az egyik betű nem szerepel, $\Sigma = \{a, b, c, d\}$	f) szavak, melyekben szerepel az <i>aaa</i> és a <i>bbb</i> részszó is
g*) palindromok (tehát minden szó, ami balról és jobbról olvasva ugyanaz)	h*) szavak, melyekben nem szerepel sem az <i>aaa</i> , sem a <i>bbb</i> részszó

Veremautomaták

A veremautomaták esetében a determinisztikus és nemdeterminisztikus verziók nem azonos erősségűek. A nemdeterminisztikus változattal fel tudunk ismerni olyan nyelveket, amiket a determinisztikussal nem lehet. Veremautomaták esetén ezért mindig nemdeterminisztikussal szokás dolgozni, tegyél te is így!

1. Adj veremautomatát az alábbi nyelvekre! Ahol a feladat mást nem mond, a megadott nyelvek ábécéje $\Sigma = \{a, b\}$, a veremben viszont ezeken kívül bármilyen egyéb ábécét használhatsz.

a) $a^n b^n$	b) $a^n b^m a^n$	c) első és utolsó betű megegyezik
d) $a^n b^m$, ahol $m \geq n$	e) ugyanannyi a , mint b	f) $a^n b^m$, ahol $m = 2n$
g) palindromok	h) $a^n b^n c^m d^m$, $\Sigma = \{a, b, c, d\}$	i) $a^n b^m c^m d^n$, $\Sigma = \{a, b, c, d\}$
j*) $a^n b^m$, $2n \geq m \geq n$	k*) $a^n b^n c^n$, $\Sigma = \{a, b, c\}$	l*) $a^l b^m c^n$, ahol $m = l + n$, $\Sigma = \{a, b, c\}$